

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2535/2023
04.09.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник у поступку по ревизији Љиљана Спасојевић адвокат из ..., против туженог ПД „Securitas services” д.о.о Београд, чији је пуномоћник Реља Здравковић адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж1 250/22 од 09.09.2022. године, у седници одржаној 04.09.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против решења Вишег суда у Београду Гж1 250/22 од 09.09.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду Гж1 250/22 од 09.09.2022. године ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење Трећег основног суда у Београду П1 55/19 од 21.12.2021. године којим је одбачена тужба тужиоца поднета 08.11.2017. године као неблаговремена и обавезан тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 52.075,00 динара. Ставом другим изреке одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажног решења донетог у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога.

Тужени је одговорио на ревизију тужиоца.

Испитујући побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 420. став 1, 2. и 6. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11 ... 10/23), а у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр.10/23), Врховни суд је оценио да је ревизија тужиоца дозвољена али да није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према стању у списима тужилац је са туженим 01.04.2013. године закључио Уговор о раду бр. ../13 којим је засновао радни однос на одређено време почев од 01.04.2013. године па најдуже до 30.06.2013. године с тим да је овај уговор анексима продужаван до 31.12.2013. године. Тужени је решењем бр. ../13 од 21.11.2013. године отказао тужиоцу Уговор о раду бр. ../13 од 01.04.2013. године као и све анексе са даном 29.11.2013. године након чега је тужилац остао да ради код туженог до 31.12.2013. године од када не ради код туженог. Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 166/14 од 22.03.2016. године, која је постала правноснажна 20.04.2016. године, поништено је решење туженог о отказу уговора о ради бр. ../13 од 21.11.2013. године као и сви анекси са даном 29.11.2013. године и одбијен тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да тужени тужиоца врати на рад с образложењем да је тужилац засновао радни однос до 31.12.2013. године који рок је истекао и да стога не постоји основ за његово враћање на рад. Тужбом у овој парници, поднетом 08.11.2017. године, тужилац је тражио да се утврди да је са туженим закључио уговор о раду на одређено време до 30.11.2012. године и који је дана 06.12.2013. године по сили закона постао радни однос на неодређено време коју тужбу је уредио поднеском од 31.10.2019. године тражећи да се утврди да радни однос тужиоца на одређено време по Уговору о раду од 30.11.2012. године прерастао у радни однос на неодређено време 06.12.2013. године.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови закључили да је тужилац тужбу за преображај радног односа поднео по истеку законског рока за њено подношење због чега је тужба одбачена као неблаговремена у смислу одредбе члана 195. Закона о раду јер је рок од 90 дана из наведене законске одредбе почео да тече од дана достављања решења о отказу 04.12.2013. године а најкасније од момента фактичког прекида рада 31.12.2013. године јер је то моменат сазнања за повреду права.

По оцени Врховног суда неосновано се ревизијом истиче погрешна примена материјалног права указивањем да се рок из одредбе члана 195. Закона о раду не може применити код подношења тужбе за утврђење преображаја радног односа.

Наиме, одредбом члана 195. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 32/13), важеће у време престанка рада тужиоца код туженог, прописано је да против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду права запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан а кога запослени овласти може да покрене спор пред надлежним судом, док је ставом 2. прописано да је рок за покретање спора 90 дана од дана достављања решења односно сазнања за повреду права. Сагласно наведеном рок за покретање радног спора подошењем тужбе суду прописан чланом 195. став 2 Закона о раду је преклузивни рок материјалног права па његово пропуштање доводи до губитка права на судску заштиту што има за последицу немогућност суда да о предмету таквог спора мериторно одлучује а последица пропуштања рока за подношење тужбе је преклузија која тужбу чини неблаговременом.

У конкретном случају решењем туженог од 04.12.2013. године тужиоцу је отказан уговор о раду на одређено време са свим анексима након ког отказа је он остао на послу до 31.12.2012. године. Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда правилан је закључак нижестепених суда да је тужилац најкасније са 31.12.2012.

године сазнао за повреду права из радног односа када је фактички прекинут рад код туженог па како је тужилац тужбу поднео 08.11.2017. године односно по протеку законског рока од 90 дана правилан је закључак нижестепених судова да је тужилац пропустио законски рок у коме је поступак судске заштите могао да се покрене па је правилно примењено материјално право када је тужба одбачена као неблаговремена.

Ово посебно стога што је правило о судској заштити у радним споровима прописано посебним законом које стога искључује опште правило да тужба за утврђења не застарева, па имајући у виду императивно процесно правило о судској заштити у радним споровима то се за оцену благовремености тужбе у овој врсти спора примењује одредба члана 195. Закона о раду због чега је правилно тужба тужиоца одбачена као неблаговремена.

Из свега изнетог на основу члана 414. став 1., у вези члана 420. став 6. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**